

запровадження сучасних технологій кадрової роботи (залучення молодих фахівців, конкурсний відбір кадрів, ефективні системи атестації, забезпечення професійного росту, формування резерву керівного складу).

5) Створити цілісну систему інформаційного забезпечення системи охорони здоров'я в умовах єдиного медичного простору: створити сучасну систему інформаційного забезпечення у сфері охорони здоров'я; поліпшити інформаційне забезпечення закладів охорони здоров'я громади.

Реалізація зазначених програмних заходів враховуючи загальну соціально-економічну ситуацію в регіоні дасть змогу покращити якість надання медичних послуг та медичної допомоги населенню, забезпечити зниження рівня захворюваності, інвалідності та смертності населення шляхом налагодження ефективного функціонування системи надання населенню доступної і високоякісної медичної допомоги.

Література:

1. Комплексна програма «Здоров'я громади» на 2019-2021 роки. URL: <https://tmrada.gov.ua/strategichni-ta-programni-dokumenti/galuzevi-programi/galuzevi-programi-chinni-u-2019-rotsi/26469.html> (дата звернення: 01.10.2019 р.).

Лесик Надія Богданівна

*заступник начальника відділу обслуговування операційного дня
Головного управління Державної казначейської служби України у
Тернопільській області*

АДАПТАЦІЯ ОБЛІКОВОЇ СИСТЕМИ АС "Є-КАЗНА" ТА ВНУТРІШНЬОЇ ПЛАТІЖНОЇ СИСТЕМИ КАЗНАЧЕЙСТВА ДО ПЛАНУ РАХУНКІВ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ

У системі обліку України, в тому числі в державному секторі, відбуваються постійні зміни. У затвердженій Кабінетом Міністрів України Стратегії модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007–2015 роки були чітко визначені недоліки бюджетного обліку та конкретні заходи, відповідальні за їх проведення і строки виконання [1]. Заходи, сформульовані у плані удосконалення

бухгалтерського обліку на 2016–2018 роки, сприяли подальшому оновленню обліку в бюджетному секторі економіки [2]. Проте тільки у Проекті модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2018–2025 роки до переліку заходів включили необхідність удосконалення процесу оцінювання результатів роботи працівників бухгалтерських служб [3].

Нині продовжується процес реформування системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі України.

З прийняттям Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» почалися поступові процеси реформування системи обліку з метою створення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх підприємств, а за новою редакцією Закону з 01.01.2018 р. – і для бюджетних установ [4].

Радикальним змінам в бухгалтерському обліку передувала серйозна робота з виявлення недоліків наявної системи бюджетного обліку, серед яких:

- законодавством чітко не визначено методи ведення бухгалтерського обліку в державному секторі;

- бухгалтерський облік виконання державного і місцевих бюджетів ведеться органами Казначейства, а за облік виконання кошторисів бюджетних установ відповідають розпорядники бюджетних коштів;

- бухгалтерський облік виконання державного і місцевих бюджетів ведеться за касовим методом із застосуванням методу нарахування за окремими операціями (облік державного боргу, зобов'язань розпорядників бюджетних коштів). Операції за доходами, видатками відображаються в бухгалтерському обліку в момент проведення відповідних платежів, а операції з фінансування бюджету – в момент зарахування коштів з одночасним відображенням боргу;

- фонди загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування застосовують різні методики ведення бухгалтерського обліку;

- бухгалтерський облік в бюджетних установах і фондах загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування ведеться за методом нарахування, за яким операції та події визнаються в момент їх виникнення, незалежно від дати надходження або сплати коштів;

– казначейство складає звітність про виконання державного бюджету на підставі інформації за касовими операціями, які відображені в його системі бухгалтерського обліку та звітності розпорядників бюджетних коштів, щодо яких не здійснюється казначейське обслуговування;

– звітність про виконання бюджетів консолідується Казначейством і головними розпорядниками бюджетних коштів паралельно, що приводить до збільшення витрат бюджету для обробки інформації;

– основні засоби у бухгалтерському обліку не відображають за справедливою вартістю;

– використовується різне програмне забезпечення, а інколи воно відсутнє [1].

Планом заходів щодо модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2016–2018 роки передбачалося запровадження нових національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку та плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі; створення системи подання електронної звітності розпорядниками бюджетних коштів і державними цільовими фондами, складеної згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі; консолідація фінансової звітності, складеної згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі; адаптація облікової системи АС «Є-Казна» до Плану рахунків та внутрішньої платіжної системи Казначейства, адаптація та запровадження Плану рахунків в обліковій системі Казначейства [2].

Були передбачені конкретні заходи, строки виконання та відповідальні за їх виконання: Державне казначейство, Мінфін, Мін'юст, Мінпраці, Мінекономрозвитку та головні розпорядники бюджетних коштів.

Наказом Міністерства фінансів України від 28.11.2016 № 1038 «Про затвердження Плану заходів щодо модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2016 - 2018 роки» визначено проведення адаптації облікової системи та внутрішньої платіжної системи Казначейства до Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі. На виконання цього Наказу модернізовано порядок казначейського обслуговування виконання бюджетів шляхом запровадження інформаційно-аналітичної системи «Є-Казна», що дає змогу в режимі реального часу відслідковувати стан рахунків державного і місцевого бюджетів, оцінювати обсяги бюджетних зобов'язань,

здійснювати превентивний контроль витрат та їх цільове призначення, а також приймати в оперативному порядку фінансову звітність розпорядників бюджетних коштів. Разом з тим, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 року № 142-р затверджено Стратегію реформування системи управління державними фінансами на 2017-2020 роки, яка передбачає продовження процесу реформування системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі з урахуванням вимог міжнародних стандартів бухгалтерського обліку для державного сектору.

З 01.01.2017 р. адаптували новий план рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, інструкції та типові кореспонденції рахунків обліку для відображення основних операцій бюджетних установ, фондів державного соціального і пенсійного страхування та операцій щодо виконання державного та місцевих бюджетів [5].

Казначейством з метою запровадження нового Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі укладено договір з ТОВ «УНІТІ-БАРС» щодо адаптації протягом 2018-2019 років облікових систем Казначейства до Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, який запроваджується починаючи з 01.01.2020 року.

На виконання цього і згідно з Постановою НБУ від 28.12.2018р. №162 “Про запровадження міжнародного номера банківського рахунку (IBAN) в Україні” (зі змінами) в Казначействі з 5 серпня 2019 року запроваджується міжнародний стандарт номера банківського рахунку (IBAN) [6].

Казначейством протягом 2019 року планується проведення централізації обслуговування місцевих бюджетів України за видатками на базі АС «Є-Казна ДБ» (МФО 820172). Таким чином буде створено єдину систему виконання державного та місцевих бюджетів за видатками: АС «Є-КАЗНА ВИДАТКИ».

Продовження процесу модернізації бухгалтерського обліку в державному секторі сприятиме удосконаленню: управління державними фінансами, системи стратегічного бюджетного планування на середньостроковий та довгостроковий періоди, порядку складення та виконання бюджету на основі програмно-цільового методу в бюджетному процесі, системи контролю за процесом виконання бюджету, інформаційно-аналітичної системи управління державними фінансами, якості та достовірності фінансової звітності.

Адаптація облікової системи АС "Є-Казна" та внутрішньої платіжної

системи Казначейства до Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі не призведе до зміни вимог щодо: чисельності та кваліфікації персоналу, надійності системи, до структури системи, ергономіки та оформлення інтерфейсу користувача, експлуатації та технічного обслуговування системи, захисту інформації від несанкціонованого доступу, зберігання інформації, адміністрування користувачів, стандартизації та уніфікації, діагностичних можливостей системи.

Казначейством до завершення 2019 року буде проведено централізацію обслуговування місцевих бюджетів України за видатками на базі АС «Є-Казна ДБ» (МФО 820172). Таким чином буде створено єдину систему виконання державного та місцевих бюджетів за видатками: АС «Є-КАЗНА ВИДАТКИ».

Модулі АС «Є-Казна» та суміжні системи, які потребують адаптації: Модуль "Головна книга" відкриття рахунків, Модуль "Головна книга"- налаштування операції, АС "Є-Казна"- підсистема обліку доходів, АС "Є-Казна"- підсистема обліку видатків, АС "Є-Казна"- підсистема ПДВ банк, АС "Є-Казна"- підсистема обліку планових показників, АС "Є-Казна"- підсистема валютних операцій, АС "Є-Казна"- звітність, АС "Є-Звітність", АС "Є-Звіт", ПТК «Клієнт казначейства — Казначейство», Система інтеграції з зовнішніми системами (МФУ, ДФС, E-DATA). АС «Є-КАЗНА» призначена для комплексної автоматизації ділових процесів Казначейства України з обслуговування розпорядників бюджетних коштів всіх рівнів та забезпечує спрощення обслуговування розпорядників бюджетних коштів за видатками органами Державної казначейської служби України. Надає можливість в режимі реального часу відстежувати стан рахунків, контролювати використання виділених асигнувань, а також дає можливість здійснювати централізований контроль за цільовим спрямуванням коштів на вищому рівні.

Завершення адаптації облікової системи АС "Є-Казна" та внутрішньої латіжної системи Казначейства до Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі стане одним із завершальних етапів для майбутньої інтеграції державних фінансів та дасть можливість створення єдиного інформаційного ландшафту країни.

Література:

1. Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2007–2015 роки: Постанова Кабінету Міністрів України від 16

січня 2007 р. № 34. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/34-2007-%D0%BF/> (дата звернення: 01.11.2019 р.).

2. План заходів щодо модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі на 2016–2018 роки: Наказ Міністерства фінансів України від 28 листопада 2016 року № 1038. URL : <https://buhgalter.com.ua/zakonodavstvo/buhgalterskiy-oblik/plan-zahodiv-shchodo-modernizatsiyi-sistemi-buhgalterskogo-obliku-v/> (дата звернення: 01.11.2019 р.).

3. Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку та фінансової звітності в державному секторі на період до 2025 року: Розпорядження КМУ від 20 червня 2018 р. № 437-р. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/437-2018-%D1%80> (дата звернення: 01.11.2019 р.).

4. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 01.11.2019 р.).

5. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі від 29.12.2015 р. № 1219. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14> (дата звернення: 01.11.2019 р.).

6. Про запровадження міжнародного номера банківського рахунку (IBAN) в Україні: Постанова Правління НБУ від 28.12.2018 р. №162. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0162500-18> (дата звернення: 01.11.2019 р.).

Лободіна Зоряна Миколаївна
д-р. екон. наук, доцент кафедри фінансів ім. С.І. Юрія
Тернопільського національного економічного університету

ІНКЛЮЗИВНЕ СТАЛЕ ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ: ПЕРЕШКОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Зважаючи на низку проблем, пов'язаних із сповільненням темпів економічного зростання, поширенням бідності серед населення, деструктивних демографічних і екологічних процесів, соціального відторгнення населення, гендерної нерівності у доступі до участі в економічному, соціальному та політичному житті країни, доцільним є розроблення і реалізація державою заходів, що базуються на концепції